

העם

מיסך יורד

שום דבר אינו מבליט כל כך את המהפכה העצומה שחלה בארץ בשנים האחרונות כמו מותו של מנהיג ציוני דגול. כי כאשר נפטר השבוע יוסף שפרינצק והובא למנוחות בטכס ממלכתי מפואר (ראו עמודים 101 ו-102) היה הכולל רב בין הרגשתם של שני הדורות במדינה.

דור שלם בארץ, שגדל מאז קום המדינה, אינו זוכר את יוסף שפרינצק אלא כיושב ראש הכנסת, אדם נעים, אהוד וטוב לב, החסר אמנם השפעה פוליטית רבה, אך הממלא בחביבות תפקיד ייצוגי. בני הדור הזה היו משתאים, מן הסתם, אילו נאמר להם כי יוסף שפרינצק היה פעם אדם חשוב מאד בפוליטיקה המעשית של הישוב, שהיה אחד מאבני הנגף הגדולות ביותר בדרךנו של דויד בן גוריון, וכי היו ימים בהם נשארה ידו של דויד בן גוריון על התחמונה. היתה זאת המלחמה הנושנה שמנעה מיוסף שפרינצק את האפשרות להגיע לשיא ההגיוני של הקאריירה הפוליטית שלו. כאשר נפטר חיים וייצמן, היה שפרינצק המועמד החזק ביותר למילוי מקומו. מאחרוריו היו שנים ארוכות של עבודה פוליטית מעשית. המפלגות האחרות ראו בו מועמד מפא"י חיובי. אולם איש אחד דאג שסרי זה לא ימול לחיקו. דויד בן גוריון התערב אישית, חסם את דרכו של שפרינצק, העביר את הנשיאות לידי יצחק בן צבי, אישיות אהודה לאיפחות, אך אדם שהתרחק זה מכבר מן החיים הפוליטיים הפעילים.

הדרך החפומה. איש אינו יכול לדעת כיצד פגעה מכה זו בשפרינצק, שידע לטשטש בהומור האופייני לו את אכזבתו המרות ביותר (אמר פעם שפרינצק גמור) הקומה למראה עסקן מפא"י גבה קומה: "אילו רק היתה לי הקומה שלו, איוו קאריירה היתה יכול לעשות!". הוא הסתפק בתפקידו כיושב ראש הכנסת, השלים עם העובדה שלעולם לא יגיע עוד לדרגה גבוהה יותר. גם לדרגה זו הגיע רק הודות לנסיבות טראגיות. כאשר היה דרוש מועמד לתפקיד יושב ראש מועצת העם (היא הכנסת הומונית) והבלתי נבחרת, שנתמנתה עם הקמת המדינה) היתה בידי ביגוי ההחלטה הבלעדית. כי בימי מאי 1948 הגיע ביגוי לשיא שלטונו, יכול היה למלא כאוות נפשו את כל המשרות החדשות במדינה.

גם אז, כמו לאחר מכן, זכה את העובדה ששפרינצק היה שייך למפלגת הפועל הצעיר, בעוד שביגוי עצמו היה העסקן המפא"י לגתי העיקרי במפלגת אחדות העבודה הצעירה. הוא זכר כי שפרינצק, יחד עם אליעזר קפלן, דויד רמזי ומשה שרת, תמכו בחיים וייצמן בכל מאבקיו נגד ביגוי, הבטיחו קו מדיני מתון בשעה שביגוי לחץ לקו קיצוני.

אולם באותם הימים לא יכול היה ביגוי לסרב להעניק כבוד ליוסף שפרינצק, אשר בנו דויד נפל זה עתה בקרב בשמי הארץ. דור החפומה. מותו של שפרינצק הרגיש תופעה נוספת בחיי המדינה: אי יכולתו של המשטר הקיים להעלות מתוכו כוחות חדשים. בעוד שאנשי העלייה השנייה, מיסדי המשטר הנוכחי במדינה, עומדים בקבוצה קטנה והולכת מסביב לקברי חבריהם, אינה גדלה הקבוצה הזעירה והחיתרת של "דור המשך", שגדלה בחממה הרשמית.

כאשר לחש שפרינצק מחוסרי ההכרה את מילתו האחרונה - "הפסקה 1" - היה זה סמלי יותר מכפי שסברו אף האנשים שעמדו מסביבו. המושב הממושך של העלייה השנייה, הנמשך זה למעלה מחמש שנים, מתקרב להפסקתו האחרונה.

מדיניות

הצגה חוזרת

"מה שובני" זאת היתה ההגבה האחידה כמעט במגוריה השחקים של האו"ם, כאשר נמסר לחברים האומללים של מועצת הביטחון כי הגיעה דרישה נוספת מטעם משלחת ישראל לכנס את המועצה, לדיון בתקרית גבול בה נהרג רועה ישראלי בעמק החולה. בעיני הציבור הישראלי, כל הרוג בגבול נראה בצדק, כהפסד טראגי. אולם לגבי (המשך בעמוד 8)

• ביגוי סירב במאי 1948 לתת משרה כלשהי לדויד רמז המנוח, נכנע רק אחרי שרמז פתח בשביתת רעב. הוא נתמנה שר התחבורה בממשלה הזמנית.

דוגמא

★ 20 סיגוריות ★ 420 פרוטה ★

לטבריה

מניתך בשעה אחת

(לדריס ולמתאפנסים בתל-אביב והסביבה)

שרות משולב של מוניות ומטוס ארקיע, יובילך חוץ שעה מבינתך עד לבית המלון בסבריה.

- המחיר הכולל 13.500 ל"י
- פרטים והרשמה אצל כל סוכני הנסיעות

ובמשרדנו הראשי:

אגודת ארץ ישראל
קו תעופה בישראל
רח' נוז"ה 42, ת"א, טל. 61562/3

הופיע גליון מספר 14 של

הירחון המצויר לכיור והומור

- הבו לנו מחזות נועזים!
 - התביישו לכם, החברה הגבוהה!
 - וכל המדורים הקבועים
- ★
64 עמודים • 500 פרוטה

המינוי

קיבלת חשבונך לשנה החדשה, נא פרע אותו בחקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפי' שר כל משלוח ללא תשלום.